Jak je důležité míti Filipa

Oscar Wilde

Kontext

• konec 19. století

Dekadence

- životní pocit \times symbolismus (směr)
- pocit umělců, znechucení společností, utíkají od ní a vytvářejí si vlastní svět
- v literatuře pesimistické nálady, modribita, pocit zmaru, erotická přesycenost, mysticismus, narcismus
- bohémství, satanismus, nevázaný sex, alkohol, tuláctví, výstřednost
- většinou i symbolisté
- ovlivnili směry počátku 20. století
- uvolnění literatury po stánce etické i z hlediska formy
- lartpourlartismus
 - umění pro umění
 - klade důraz na formální stránku umění

Dekadenti

- Allan Edgar Poe Jáma a kyvadlo, Havran
- Walter Whitman Stébla trávy

Prokletí básníci

- dekadentní básníci ve Francii
- Charles Baudelaire Květy zla, Mršina
- Paul Verlain Láska
- Artur Rimbaud Opilý koráb, Samohlásky

Česká moderna

Generace buřičů

• Petr Bezruč - Slezské písně (Maryčka Magdónova, Ostrava, Ošklivý zjev)

- František Gellner Po nás ať přijde potopa, Radosti života
- Fráňa Šrámek Života bído, přec tě mám rád, Splav, Stříbrný vítr, Měsíc nad řekou
- Stanislav Kostka Neumann Rudé zpěvy

Autor

- Ir
- dekadence, lartpourlartismus
- intelekt, ironie, vtip -> oblíbený společní
- obviněn z homosexuality, lidé se obrátili proti němu
- není nic takového, jako morální nebo nemorální kniha, buď je dobře napsaná, nebo špatně, nic jinýho

Kniha

Ukázka

ALGERNON: Popřít to nemůžu. CECÍLIE: Cože? GVENDOLÍNA: A ty se jmenuješ John? JACK: (Hrdě se napřímí.) Mohl bych to popřít. Mohl bych popřít cokoliv, kdybych chtěl. Nicméně se opravdu jmenuju John, už léta. CECÍLIE: (ke Gvendolíně) Staly jsme se obětí strašného podvodu. GVEN-DOLÍNA: Cecilko, chudinko! Taková křivda! CECÍLIE: Chudinko Gvendolínko! Takový podvod! GVENDOLÍNA: (pomalu a vážně) Budeme si říkat sestřičko, ano? (Obejmou se. Jack a Algernon si povzdechnou a chodí sem a tam.) CECÍLIE: (energičtěji) Ráda bych s dovolením ještě položila svému poručníkovi jednu otázku. GVENDOLÍNA: Výborný nápad. Pane Worthingu, ráda bych vás požádala o odpověď na jednu otázku. Kde je váš bratr Filip? Obě jsme zasnoubeny s vaším bratrem Filipem, takže jistě pochopíte, že je pro nás velice důležité vědět, kde se právě teď nachází JACK: (pomalu a nejistě) Gvendolíno, Cecílie, je pro mě nanejvýš nepříjemné mluvit pravdu. Nikdy jsem nic tak ponižujícího nedělal a nemám v tomhle ohledu žádné zkušenosti. Přesto naprosto upřímně prohlašuju, že bratra jménem Filip nemám. Nemám žádného bratra. Nikdy jsem žádného bratra neměl a teď už mě ani nenapadne si nějakého pořizovat. CECÍLIE: (překvapeně) Žádného bratra? JACK: (vesele) Ani jednoho. GVENDOLÍNA: (přísně) Takže jste nikdy bratra neměl? Ani na chvíli? JACK: (libezně) Ani na chvíli. GVENDOLÍNA: V tom případě se obávám, sestřičko, že ani já, ani ty jsme nebyly s nikým zasnoubené. Ani na chvíli. CECÍLIE: Ocitnout se zčistajasna v takové situaci není pro mladou dívku nic příjemného. Nemám pravdu? GVENDOLÍNA: Pojď, projdeme se v zahradě. Tam se za námi sotva odváží